

Synpunkter på förslag till ny Översiktsplanen för (ÖP) Värmdö Kommun.

Värmdö fågelklubb (VF) har tagit del av ÖP och välkomnar den integrerade sättet planen har tagits fram på och presenteras.

I ÖP lyfts de stora naturvärdena på Värmdö och en färsk rapport av Värmdö kommun rörande friluftslivet uppskattar kommuninvånarna närheten till grön infrastruktur, oftast inom 100 m från bostaden. Värmdö har mycket stora biologiska värden i jämförelse med många andra kommunen inom Länet och därför har kommunen även en "skyldighet" att värna dessa för framtiden. En generell kommentar är att VF saknar analyser av hur naturen kommer förändras i framtiden, speciellt med fokus på klimatförändringar. Nya arter invasiva arter kommer etablera sig och här måste en stor beredskap förankras ihop med markägare. Andra arter kommer etablera sig som idag är mycket sällsynta i Sverige, exempelvis aspskimmerfjäril i Myttingeområdet och det gäller att även här ha beredskap att värna om deras livsmiljöer genom dialog med markägaren som i detta fall är Fortifikationsverket.

Grunda havsvikar tillhör de mest produktiva områdena i Skärgården där mycket av fiskreproduktionen sker och här måste det ske en mycket restriktiv av nyetablerad infrastruktur som förstör dessa områden, exempelvis marinor och nya bryggor. Öar i innerskärgården har blivit i allt större grad kärnområden för ejdern som minskat dramatiskt i antal och dessa öar bör så fort som möjligt införas fågelskyddsområden under häckningstid.

Skydd och restaurering av områden med höga naturvärden bör om möjligt även planeras möjlighet för allmänheten att kunna besöka dessa. Den dramatiska ökningen av personer som är ute i naturen under CORONA-krisen kommer med all sannolikhet bestå. Därför stödjer VF och betonar vikten av en grön strukturplan som har sikte på nu- och framtid. En ny dragning av "Horsstensleden" om den blir aktuell igen bör den stoppas då många viktiga undervattensbiotoper hotas förstöras för all framtid.

Här är några specifika förslag:

1. Området Hemmesta sjöäng, Hemmesta Träsk, den föreslagna restaureringen av torvmossen nord om Torsby upp mot Kastmyrträsket och Kastmyrträsk fram till Älvsby industriområde bör kopplas ihop i ett nätverk av vandringsleder. (se även punkt 9)
2. Det är viktigt att flera våtmarker restaureras för att säkerställa vattnet i landskapet som inte bara har att göra med fågelsjöar och fiskreproduktion utan även säkerställa ekosystemtjänster för framtiden, exempelvis för grundvatten, buffertkapacitet för kraftiga skyfall etc. Här bör en övergripande plan tas fram av kommunen för att undersöka potentiella framtida våtmarker i samråd med ideella föreningar och markägare.
3. I all nyetablering och förtätning av nya bostadsområden bör grön infrastruktur ligga som en grund för det främjar även hälsan genom rekreation.

4. De gröna kilarna inom kommunen för att vidmakthålla spridningskorridorer är av yttersta vikt att de inte förstörs, snarare bör de förstärkas och här bör kommunen i samråd med ideella organisationer ta fram förslag hur detta kan realiseras. Flera "svaga"sambanden i Nacka-Värmdökilen bör särskilt detaljstuderas: *Grisslinge* hur gröna kilen kan förstärkas, *Brunn/Ingarö* – nytt bebyggelseområde S om Brunn är ett klart hot, trots planer på ett nytt naturreservat, mot den viktiga korridoren ända till naturreservatet Långviksträsk, som utpekats som riksintresse, *Björkås/Djurö* – hotas av förtätning av bebyggelsen.
5. 40 *ESKO* har utpekats i ÖP och VF betonar vikten att det tas fram en tidsplan för att skapa formellt skydd.
6. *Björkviks brygga* pekas ut som en möjlig replipunkt för trafik till södra skärgården. VF skeptisk, då en ytterligare exploatering skulle kunna leda till ett avbrott av den kedja av strandmiljöer som sträcker sig från Vishamn och ut till hela Björnöreservatet.
7. VF stödjer förslaget att *Gotthamra* föreslås bli naturreservat, men det är viktigt att upprätthålla en gräns mot den omfattande exploatering vid Gustavsberg. Lätt att det naggas i kanten.
8. VF stödjer att vid *Ösby träsk* föreslås en utvidgning av befintligt naturreservat.
9. VF anser att Kommunen bör ha en dialog med markägarna öster om *Hemmesta sjöäng* upp till Saltarökorset för att bevara vattnet längre i den delen och restaurera denna våtmark för att skapa ett nätverk av våtmarker.
10. *Mortträsket* söder om Fagerdalavägen kan behöva formellt skydd och en dialog med markägaren bör inledas.

Vänligen,

Tom Arnbom och Sven Faugert

Värmdö Fågelklubb (organisationsnummer 802448-3409)

c/o Arnbom

Solövägen 4

139 50 Värmdö

Tel: 070-5544066